

strašen korobač žvižga skoz zrak in poka po herbtu revnega človeka, in seka iz njega meso, da na vse kraje kosi letijo. Redko kateri tako nečloveško tepen ostane živ, večidel vsak pod udarci korobača umerje. Jez sem vidil tako kaštiganega, ki je še živ ostal. Ravno smo bili v kordofaneški vasi Melbes-u, — bilo je mesca maja leta 1848. Moj sluga Mohamed je ravno pred najno bajto odiral nekoliko velikih jastrebov, katerih meso je na kup metal. Ti jastrebi žrejo le smerdljivo in gnjilo merhovino, in tudi sami od tega tako osmerdijo, da njihove kože v muzejih napihnjene še dolgo let zlo vonjajo. Sluga si je luka v nos naphal, da bi ga smrad preveč ne nadlegoval. V tem se mu bliža neki človek in ga prosi v arabskem jeziku: „Ja achui, be rachmet lillahi, wu rassuhlu Mohamed, etini hasa el lachem!“ (Brate! za Božjo in Mohamedovo voljo te prosim, daj mi to meso.) Vès osupnjen stopim tudi jez iz bajte, in vidim človeka — ne, ne človeka — temuč človeškega kostnjaka, v naj manj deset funtov težko železje zakovanega, po celem herbtu strašno razmesarjenega in gnjilega, od slabosti na palico naslonjenega. „Reva, pa kaj hočeš s tem mesom?“ ga jez vprašam. „O gospod, jedel ga bodem, jez sem slab in nisem že več mescov mesá pokušil in bi se tedaj rad zdaj okrepčal“. Ničesa mu na to nisem odgovoril, besed mi je zmanjkovalo. Ako kdo misli, da ljudje v notrajni Afriki in tudi Indi jedó kače, krokodile, pajke in druge takošne stvari, in da se tedaj temu nikakor ni čuditi, ako jedó tudi smerdljivo jastrebino, temu odgovorim. da to je vse res, al jastrebine nikdar nočejo, kakor sem spozvedel pri tam domačih ljudéh.

Takošna je tedaj sužnost v notrajni Afriki; gori imenovani suženj je utekel, pa so ga sopet vjeli in pred tremi mesci bičevali. — Juri Pavalec.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Zagreba. Prišlo je na svetlo iz narodne naše tiskarne dr. L. Gaja delo, Stepan, posledni kralj bosanski, drama v 5 činah od Mirka Bogovića. Ne mislim se dostojnega kritiko pisati; to pa morem reči, da „Stepan“ prekosí še „Frankopana“, s katerim nas je lani razveselil izverstni naš pisatelj, in da ga bode vsak rodoljub radostno čital. Cena mu je 1 fl. Le škoda, da naše kazališne moči so še dosedaj preslabe, da bi se takošna drama vredno predstavljati mogla. Pri ti priliki zamolčati ne morem, da gotovo tudi sem tér tje kakošno dramatično slovensko delice v rokopisu leži; zakaj, dragi rojaki! si ne upati ž njim na božji dan! — Tukajšne društva namreč: društvo dioničarsko narodnega doma, gospodarsko društvo za Hrvatsko in Slavonsko, matica ilirska, društvo za povestnico jugoslavensko in odbor društva kniževnega, so se zjediniile pod naslovom „Narodni hrvatsko-slavonski muzeum“ in sicer tako, da posamezne društva ostanejo kakor so bile dozdej, samo da se v „muzeum“ sredotekajo in se uspešneje uzajemno podpirale bojo. Nadjamo se po tem takem verlo krepkega napredka. To v dodatek mojega dopisa v 19. broji letošnjih „Novic“. K. Žavčanin.

Iz Istre 16. marca. J. V. Zdaj se vino okolo Pazina prodava po 10 do 14 fl. špud, to je, 52 verčev avstrijskih; po oštarijah se pa dobiva po 16 do 24 kr. bokal. Na debelo se ga še more kupiti po Lindarščini, Gračiščini in Pićanščini, kjer je od vse Istre najbolj obrodilo; drugod, če ga je kaj bilo, ga imajo še sami bogataši. Pšenica je starič (ako je dobra, vaga 13 funtov) po 54 kr. do 1 fl., in turšica najlepša po 40 kr. — V Istri se meri vse na starič, ki derži dva polovnika ali polstariča ali četiriškate; 6 staričev je 1 špud, 8 jih je 1 star; 4 so velika mezina (pol stara), 3 so mala mezina (od med = pol) pol špuda. — Zimo smo imeli prav lepo in dobro, samo ene dvakrat je sneg enmalo pobelil, pa je koj zginul. Al 7. dan tega mesca ob $\frac{3}{4}$ na 4 zjutrej smo imeli tudi mi hud potres, da so mnogi zidi popokali.

Iz Gorice. (Konec.) Žalost, da se ne bo moglo razsvetljenje napraviti, in da je toliko stroškov zastoj, so presvetli Cesar sami tolažili rekoč: da Jih je serčni sprejem zelo razveselil. Tudi spremništvo se ni moglo načuditi ozaljšanju „devetstoletne“ Gorice.

Berž po prihodu je sledilo navadno poklanjanje uradnikov in gospôde. Slovesnosti prvega dne so se končale z veliko bakljado 350 plamenic in vmes kakih 80 bandêr z dvema bandama. Travniki je bil z bengališkim ognjem razsvetljen.

Upali smo, da se bode vreme čez noč razvedrilo, — al zdaj je začel še le jug gnati in drugi dan je odjenjal dež le toliko, da so utegnili Cesar neke vaje z vojaki izpeljati. Potem so obiskovali uradnije, zavode in občne naprave, med temi tudi Ritterjevo predivnico v Stračicah, kjer je bil slavalok napravljen in delavci z banderi razverstjeni. V tem pa so bili Cesarica pri sv. maši v nadškofovi kapeli. Tù je bila tolika gnječa na ulicah, da je kočija komaj do vrat prederla, in preserčnih „Živijo-klicov“ je bilo tukaj slišati, da ni moč povedati. Po maši so blagovolili obiskati Uršulinarce in usmiljenice. Ob 2. popoldne so svetli Cesar sprejemali poslanstva (eno iz Tersta) in poslušali zasebne prošnike. Ob 6. je bil obed za 36 oseb in zvečer razsvetljenje mesta, kolikor se je dalo. Dasiravno nam je najlepše priprave dež poškodoval, je bilo vendar kaj lepo. Zmed brezbrojnih transparentov navodim enega slovenskega na Travniku: „Za Vaji Cesar, Cesarica! Plamí ljubezni vsa Gorica!“ Na kapeli svetlega nadškofa se je lesketel transparent, posnet iz spomenice na konkordat. Ime Jezusovo, Vera, Upanje, Ljubezen, stari in novi Zakon, in znana prigodba Rudolfa Habsburškega in duhovnega s sv. zakramentom so bili poglavitni transparenti na Št. Igniški cerkvi. Na stolpih zraven stanovanja Nj. Veličanstev je bilo viditi preddele Habsburške hiše. Tudi kazina se je na Travniku lepo razlikovala. Sploh sta Travniki in gosposka ulica druge prekosila. Preproge, venci, bandêra in druge lepote so celi čas nazočnosti presvetlih Gostov ostale in uspeh razsvetljenja povikševale. Sklep vsega je bil v gledišu, ktero ste Nj. Veličanstvi ob 8. blagovolile počastiti. Igral se je balêt. Igravci so bili za to priložnost iz Tersta povabljeni. Skupni stroški glediša tisti večer so znašali blizo 4000 gold. Veliko mladenčev iz imenitniših hiš je svetilo Nju Veličanstvoma sprejetima v gori imenovanem šotoru. Berž ko so se veselja klici ulegli, je pel kor 30 mestnjanov „cesarsko pesem“ po laško. Nj. Veličanstvi ste ostale do konca v gledišu, ki Jima je, pred nekimi mesci ponovljeno, močno dopadlo.

V torek 10. marca zjutraj ob sedmih sta presvetla Gosta po Terzaški cesti odšla spremljevana od blagoslovov tisočernih gorečih serc. Za doveršenje zgorej omenjene ceste čez Korenj so dovolili 10.000 gold. iz državne dnarnice in za mestne naprave in uboge 4000 gold.

Kakor iz verjetnih virov vém, so Cesar mnogokrat in pri vsaki priložnosti Svojo posebno zadovoljnost z Goričani in njih udanostjo razodevali in zagotavliali. — Tako smo zvezo ljubezni s svojim Vladarjem ponovili in uterdili. Nemisljiv spominek sta si visoka Gosta v naših sercih postavila s Svojo prijaznostjo in ljubeznjivostjo in drugimi vladarskimi čednostmi. Živila! Bog Ju ohrani!

Še nekaj imam omeniti. Na umetno in lično napravljenem vozu, ki je ob dohodu Nju Veličanstev tù pa tam postajal, so se Nju podobe in petero sonetov proti tiskale in med ljudstvo razdeljevale. Našemu tiskarju gosp. Zajcu gré hvala za to lepo misel.

Danes v nedeljo (15. t. m.) smo obhajali osmino nazočnosti Nj. Veličanstev med nami. Po voglih se je bral serčni odgovor Cesarjev na poklon mestnega predstojništva. V zahvalo za velikodušne darove, ki so jih Nj. Vel. nam blagovolili podeliti, se je napravilo razsvetljenje „kioskov“ na Travniku in šolskih ulic, kar je bilo ob nazočnosti Nj. Vel. zavolj neugodnega vremena zaostalo. Razsvetljenje, povik-

šano z bengališkim ognjem, je bilo tako krasno, da še le zdaj zapopademo pomanjkljivosti unega prvega razsvitljenja 9. t. m., ktereга popolnoma uživati nam vreme ni bilo privošilo.

Iz Gradca 13. marca. Neusmiljena smert mojega najljubeznivejšega, 5. t. m. za osepnicami umerlega, še le 37 let starega brata Jožef Pavalec-a, župana pri sv. Marjeti pri Pesnici na Štajarskem in uda c. k. štaj. kmetijske družbe, me je preteklega tedna zvala v mojo domačijo, in pri tej priložnosti sem spozvedel in opazil nekatere reči, ki naj jih častitim bravcem „Novic“ povém. — Tamošnji ljudje so mi zagotovili, da so 7. marca zjutraj okoli štirih potres čutili, da so vse okna šklepetale, kar se tu že več let ni zgodilo. Tisti silni potres po Koroškem in Krajnskem je tedaj segal do štajarskih slovenskih Goric, pa samo da tu je bil le eden in ne ravno hud stres. — Vinska terta je pa nižinah že hudo terpela in pozebla. — V ponedeljek večer je precej deževalo in potem je za čevelj debelo snega padlo, tako da se je bati, da ne bi tudi ozimina terpela, česar nas Bog vari.

J. Pavalec.

Iz Koroškega se piše, da ne na levem prijaznem, ampak na desnem osojnim in zimskem bregu Drave ima železnica od Marburga na Koroško iti — in to le zatega voljo, da gré memo Prevalj (Praewall), ktere bi, ako bi una, pametna misel obveljala, tudi ne več kot le kake dvé uri na strani od železnice ostale. Štajarci, lavantinska dolina in sploh bolji del dežele pridejo po tem poti na desnem kraju Dravi v škodo; ni tedaj čuda, da je vstal velik hrup in da se je nemudoma prošnja poslala do vis. ministerstva, da se ta nesreča odverne.

Iz Vipave smo te dni zvedili, da ondi že breskve in marelice cvetó. In le malo ur od Vipave je še komaj sneg slovó vzeti! Ko smo drugod na Krajnskem imeli snega letos toliko, da ga bomo pomnili, so ga v Vipavi le enkrat vidili, pa je kmali skopnil.

Iz Ljubljane. Za gotovo smo zvedili, da se bo v Idrii že to spomlad drevesnica napravila, v kateri se bojo, kakor v Ljubljani, preparandi ljudskih šol sadjorejo učili. Ker sl. ministerstvo nauka želi, da bi prosto ljudstvo čedalje bolje spoznavalo, kako potrebne in dobre so šole, to spoznanje pa ljudstvo najbolj dobiva iz tega, da vidi, da se njih otroci v šolah po kmetih tudi kmetijskih reči, sadjorejo in čbelarstvo, učijo, je gotovo prva potreba, da so učniki sami v teh vednostih dobro podučeni, in zatega voljo pozdravljamo napravo sadjorejne učilnice v Idrii s toliko večjim veseljem, ker je tam še več preparandov za prihodnjo ljudsko učiteljstvo kakor v Ljubljani.

Iz Ljubljane. Ravno je na svetlo prišla polka, ki jo je pod naslovom „Glasi radosti o vernitvi Nju c. k. apost. Velič. Franc-Jožefa in Elizabete med Krajnce leta 1857“ za klavir zložil Josip Levičnik. Imé gosp. Levičnika je po mnogih lepih spisih našim bravcem in bravkam tako dobro znano, da bojo gotovo vsi, ktere je verli pisatelj že večkrat razveselil z besedo, radi segli tudi po njegovi godbi, s katero je ob veselem primerljeji prvi-krat stopil na dan. To je menda že samo po sebi vzrokov dovolj, da se bo ta polka, kakor se v nemškem kupčij-skem jeziku pravi, „reissend“ prodajala. V priporočilo njeno pa imamo še več povedati: Viža je prijetna in polka v tem nenavadna, da se med godbo tudi poje, zato jo gosp. izdatelj imenuje „slovensko polko s petjem“; zraven tega se dá lahko igrati in je v Blaznikovi kamnotiskarnici tako lično natisnjena, da se bo lepo podajala tudi na klavirji vsake gospé in gospodične. Giontini v Ljubljani je nje prodajo (po 15 kr.) prevzel in jo bo razposlal na vse kraje.

Novičar iz raznih krajev.

Tiste železne vage s kembeljnom (Schnellwage), ki so bile nekdaž zelo navadne in se še sedaj tu in tam nahajajo, je c. k. ministerstvo povsod pri kupčiji na drobno

prepovedalo, naj so kakor koli terdno obešene ali naj se v roki deržijo. Le pri kupčiji na debelo so še pripu-šene, ako terdno visé, so prav cimentirane in kupec nič nima zoper to, da se mu kupljeno blago s tako vago vaga. Ta postava bo 1. julija (malega serpana) moč zadobila. — Za zidanje nove farne cerkve v Sermidi na Laškem bo po cesarskem dovoljenji ondašnja soseska 50.000 lir proti temu iz državne dnarnice na pósito dobila, da jih bo v 20 letih poplačala. — „Blahowiest“ piše, da duhovne službe pri vojakihi bojo vprihodnje opravljali le svetni duhovni, duhovne opravila v vojaških bolnišnicah pa se bojo tam, kjer so kateri minihi, minihom izročile. — Znano je našim bravcem, da je lani mesca aprila dunajska kmetijska družba postavila vprašanje: „Kako bi se dalo v našem cesarstvu toliko goveje živine prirediti, da bi ne bilo treba unanje kupovati in domačega dnarja zato v ptuje dežele pošiljati?“ in da bo tistega, ki bo na to važno vprašanje v svojem spisu najbolji odgovor dal, obdarovala z lepim darilom. Sedaj pa smo zvedili, da tudi to se bo razsodilo pri veliki dunajski razstavi mesca maja in koj takrat darilo podelilo tistemu, ki je to vprašanje tako rešil, da se more gori omenjeni cilj in konec doseči. — „Osserv. triest“ piše, da se teržaška železnica okoli Tersta noter do Postojne tako pridno izdeluje, da mesca maja, ako bojo dela pri vodovodu v Nabrežini doveršene, bi se utegnili že poskušati vožnja po tej železnici. Navsako vižo bo do mesca augusta (vélikega serpana) vse gotovo. — Na političnem polji je še zmiraj velika suša. Vsakdanji časniki so v veliki zadregi, kako bi velike pôle papirja napisali; ko si jih prebral in se vprašaš: kaj si važnega novega zvedil iz tolikega pisanja? boš imel malo povedati. Naj več se piše in ugibuje sedaj o tem: zakaj da pruska vlada zadržuje konec švajcarske pravde, ker vendar v resnici ne more misliti, da bo iz te moke kak drug kruh, kakor tisti, za ktereга je cesar Napoleon kvas postavil. Pariški zbor tedaj nevoljno čaka odgovora iz Berolina, kamor je te dni francozki minister precej ostro vprašanje poslal. — Sliši se, da 25. dan t. m. bo konec angležkega državnega zbora, in da 14 dni potem se bojo volitve novih poslancov začele. — Da rusovski car Aleksander pride spomladi v Pariz, ni res, kakor „Fremdenbl.“ terdi, kateri pravi, da že to, če bi drugega zadržka ne bilo, ne bo dalo caru svoje domačije zapustiti, ker mesca maja mu ima carinja detice poviti. — Razpor med sv. Očetom papežem in španjsko vlado še zmiraj ni poravnan, ker nepremakljiva volja papeževa je, da vse od leta 1854 prodane cerkvene lastnine se imajo cerkvi poverniti, španjsko ministerstvo pa tega ne stori. — Sliši se, da angležka vlada sedaj ni več tako zoper zedinjenje Moldave in Valahije v eno državo, kakor je poprej bila, in vzrok tega je, da bi utegnil neki žlahtnik angležke kraljice si to novo krono na glavo posaditi. — Ker se bliža sv. Velika noč, ž njo pa tudi čas pirhov, nad kterimi imajo otroci pa tudi odraseni svoje veselje, če so močni „cevcí“ ali pa lepo pisani, naj povémo svojim bravcem in bravkam, kako si zamorejo tako velikih pirhov narediti, da še nikoli takih niso vidili. Napraviš si pa tak pirh takole: Od 6, 8, 10 ali 12 sirovih jajc (kolikor ima pirh debeleji biti) vlij beljake in rumenjake posebej v kako posódo; potem vzemi mehur, ki naj tako velik bo, da vse rumenjake spraviš va-nj; umij ga dobro, prav terdno zaveži, da ne zrak (ljuft) ne voda ne moreta va-nj, in ga potem obesi v dosti veliko kozíco z vrelo vodo. Ko se je jajce v kropu do dobrega sterdilo, ga vzemi iz kozíce in varno odreži mehur. V tem pa si očedi še drug, večji mehur, deni sterjeni rumenjake va-nj in prilij mu vse beljake; zaveži mehur terdno, in deni vse skupaj kakor prvi-krat v krop, da se sterdi. Ko si mehur spet odrezal, imaš velikansko jajce, kteremu se bo vse čudilo, — škoda le, da je brez lupine!

 Zavoljo sv. praznika v sredo pridejo prihodnje „Novice“ že v torek na svetlo.

Odgovorni vrednik: Dr. Janez Bleiweis. — Natiskar in založnik: Jožef Blaznik.